

Anteckningar från möte med Göta älvs vattenråd (inkl. Göta älvs kustvatten)

Tid: 31 mars 2023, kl. 13:30-16:00

Plats: Göteborgsregionen (GR) och via Teams

Närvarande:

Ida Fossenstrand (M)	Göteborgs stad, ordf.
Rune Karlsson (M)	Trollhättans stad
Jeanette Wadman	Trollhättans stad, Miljö
Jenny Lindqvist	Lilla Edets kommun
Andreas Freiholtz (SD)	Lilla Edets kommun
Emanuel Nandorf	Kungälv kommun
Erik Martinsson (MP)	Kungälv kommun
Grith Fjeldmose (V)	Göteborgs stad
Karl-Emil Videbris	Gryaab AB
Åke Niklasson	LRF
Dan Petersson	LRF
Bo Svärd	Naturskyddsföreningen i Göteborg
Niklas Wengström	Sportfiskarna
Ragnar Lagergren	Länsstyrelsen Västra Götaland, Kontaktperson
Monica Dahlberg	Göta älvs vattenvårdsförbund/Göteborgsregionen (GR), sekr.
Diego Velasquez	Åtgärdssamordnare – GR (Pkt 7)
Patrik Lindberg	Åtgärdssamordnare – EnSuCon (Pkt 7)
Daniel Wendesten	Sportfiskarna (Pkt 8)

1. Mötet öppnas

Ordf Ida Fossenstrand öppnar mötet.

2. Godkännande av dagordning

En punkt läggs till gällande ev inköp av vattenföringsdata från SMHI för Lärjeån.

Vattenrådet godkänner dagordningen med det tillägget.

3. Föregående mötes anteckningar

Anteckningarna från mötet den 2 februari 2023 godkänns och läggs till handlingarna.

4. Presentationsrunda

Då flera är nya i vattenrådet genomfördes en presentationsrunda.

GÖTA ÄLVS VATTENRÅD

5. Meddelanden

- Monica informerade om att Årsmötet för Göta älvs vattenvårdsförbund hålls den 19 april i Kungälv. Göta älvs vattenråd är tillsammans med Mölndalsåns och Säveåns vattenråd nätverk inom Göta älvs vattenvårdsförbund. Årsmötet anordnas tillsammans med Bohuskustens vattenvårdsförbund. Inbjudan med program kommer att skickas ut inom kort.
- Sportfiskarna har från Naturkompaniets fond Naturbonusen fått en miljon kronor vardera till två projekt för att:
 - Återinföra stören i Göta älv (Linnéa Jägrud informerade om det projektet på vattenrådets möte i september 2022)
 - Gynna den utrotningshotade flodpärlmusslan (Niklas Wengström i vattenrådet arbetar med det)

6. Genomgång av representationen i vattenrådet

Nytt att kommunerna utser politiska representanter till vattenrådet. Detta då kommunerna nu sedan 2022 bidrar med pengar till åtgärdssamordning och då behövs någon med direkt mandat att fatta beslut om vilka projekt som ska prioriteras. Alla kommuner utom Ale har hittills utsett politiska representanter.

Har framförts önskemål om att få med någon Fiskevårdsområdesförening (FVO) i vattenrådet. Finns många inom avrinningsområdet men kansliet undersöker vilken som kan vara lämplig. Tyvärr har föreningarna inte så mycket kontakt med varandra.

Vattenrådets representanter finns listade på [hemsidan](#).

7. Åtgärdssamordnare inom Göta älvs ARO nedströms Vänern

- Rapport från åtgärdssamordnarna om vad som gjorts hittills

Göta älvs vattenråd fick i september förra året beviljat [LOVA-medel](#) (LOVA=Lokala vattenvårdsprojekt) för att förstärka åtgärdssamordningsarbetet i Göta älvs avrinningsområde. LOVA är en statlig satsning för ett levande lokalt åtgärdsarbete där åtgärder syftar till att aktivt förbättra den ekologiska statusen i akvatiska system Stödet kan sökas för insatser mot bland annat övergödning, restaureringsåtgärder, vattenhållande åtgärder och åtgärdssamordning.

Söker man för åtgärdssamordning, som i fallet för Göta älvs vattenråd, är det åtgärdssamordnarnas roll är att tillsammans med markägare, kommun och myndigheter minska övergödningen genom åtgärder i landskapet.

LOVA-stödet skulle användas i första hand i bildandet av en projektgrupp och den tillsattes i februari i år. Gruppen består idag av en administrativ åtgärdssamordnare som är anställd under GR:s regi, och som jobbar för vattenrådet, samt en upphandlad konsult som stöder åtgärdssamordningsarbetet med expertiskunskap inom vattenvårdande åtgärder.

Åtgärdssamordningsgruppen satte i gång direkt efter uppstartsmötet i februari och inledde med att göra en kartläggning av situationen i åtgärdsområdet samt börja etablera kontakten med medlemmarna inom vattenrådet. Åtgärdssamordningsgruppen informerar kontinuerligt vattenrådet om vad som händer i projektet. Gruppen vill tydliggöra att det alltid är öppet för samtliga medlemmar att vara delaktiga i vattenrådets åtgärdssamordningsarbete.

- Workshop med vattenrådet

För att göra vattenrådets medlemmar delaktiga i åtgärdssamordningsarbete samt ge vattenrådets medlemmar möjlighet att utveckla och styra åtgärdssamordningsarbetet både på kort och lång sikt hölls en workshop. Deltagarna delades in i grupper och fick diskutera följande frågor:

1. Vi vill att ni blickar framåt till slutet av LOVA-projektet som är satt till den 1 november 2026.
Hur skulle ni vilja att resultatet för projektet ser ut?
Vilka åtgärder skulle ni vilja att projektet hade genomfört i de olika områdena.
2. Hur skulle er respektive organisation/verksamhet kunna hjälpa till att uppnå just det resultatet?
3. Med utgångspunkt i pågående samordningsarbete på annat håll så vet vi att en stor utmaning är att komma i kontakt med markägare.
Hur skulle era respektive organisation/verksamhet kunna hjälpa åtgärdssamordningsgruppen att komma i kontakt och hålla kontakt med markägare?

Resultaten från diskussionerna sammanställs och redovisas vid vattenrådets nästa möte. De grupper som inte redan lämnat in

- Referensgrupp åtgärdssamordning

Emanuel Nandorf (Kungälv kommun), Niklas Wengström (Sportfiskarna), Johan Erlandsson (Miljöförvaltningen, Göteborg), Åke Niklasson (LRF) och Ida Wendt (Ale kommun) har anmält intresse att delta i en referensgrupp från vattenrådet som särskilt stöttar åtgärdssamordarna i deras arbete.

8. Övriga aktiviteter/projekt för vattenrådet

- **Projekt "Kartläggning av vandringshinder (vägtrummor) i biflöden till Göta älv"**

Daniel Wendesten från Sportfiskarna som varit ansvarig för projektet presenterar resultatet

2021 initierades projektet "Inventering av vandringshinder i biflöden till Göta älv" av Sportfiskarna tillsammans med Göta älvs vattenråd (GÄVR). Projektets syfte var att inventera vägövergångar och utvärdera ifall dessa utgör vandringshinder. Totalt togs 2467 vägövergångar fram genom GIS-analyser över Göta älvs avrinningsområde. Över 500 vägövergångar inventerades och vandringsmöjlighet för starksimmande arter bedömdes. Inventeringen visade på flertalet problematiska trummor med åtgärdsbehov där hög fallhöjd var den mest förekommande orsaken. Projektets dokumentation över samtliga inventerade vägövergångar finns samlat i ett kartlager.

Inventering och kartering av vandringshindren genomfördes enligt metodik för vandringshinder i Jönköpingsmodellen, D-protokollet. Vandringshindrets spatiala utformning och omgivande betydande miljö beskrevs. Information om användning, åtgärder, alternativa fiskvägar och övrigt noterades vid behov.

För varje vandringshinder beskrevs passerbarhet för fisk, i detta projekt för öring och lax enligt följande tre kategorier.

- Definitivt – Hindret kan med största sannolikhet inte passeras
- Partiellt – Hindret kan under gynnsamma förhållanden passeras
- Passerbart – Hindret bedöms passerbart

Geografisk dokumentation (koordinater) togs också för vägövergångar som saknade möjlighet för mätning eller bedömdes vara för små.

Totalt inventerades 512 vägövergångar. 401 av vägövergångarna utgjordes av vägtrummor.

	Passerbart	Partiellt	Definitivt	Ej MB	Totalt
Vägtrumma	208	105	52	36	401
Bro	108	5	5	0	118

- **Finns förslag på nya projekt?**

- Föreslogs att inventera strandskoningarna i älven. På flertalet platser utgör de hinder vid mindre vattendrag.
- Lyftes att det kan vara intressant att titta på bräddavlopp och gamla deponier. Emanuel informerade om att han ingår i ett mellankommunalt råvattenprojekt via GR, [SVAR \(Stärkt Vattenförsörjning inom GR\)](#), där man arbetar för implementering av det nya vattenskyddsområdet med dess föreskrifter vilket kopplar till förorenad mark och deponier.

9. Neddragning av medel till kalkning inom Göta älvs åtgärdsområde – Information från Länsstyrelsen

Ragnar informerar om att anslaget till kalkning ligger kvar på samma nivå som tidigare år, men på grund av prisökningar räcker pengarna inte till att köpa den kalk som behövs. Ungefär en tredjedel av områdena där kalken vanligtvis sprids blir i år helt utan. Länsstyrelsen inleder nu en dialog om frågan med övriga berörda myndigheter.

Ragnars presentation bifogas anteckningarna.

[Mer info finns som nyhet på Länsstyrelsens hemsida](#)

10. Västerhavsveckan 5-13 augusti 2023 – vill vattenrådet vara med och i så fall hur?

Den 5-13 augusti hålls [Västerhavsveckan](#) som anordnas av Västra Götalandsregionen (VGR). Vattenrådet har blivit tillfrågade om man vill delta då evenemanget sedan ett par år inte bara är fokuserat på kust utan även vatten i inlandet. Om man söker bidrag senast 1 april kan VGR stå för halva kostnaden.

Diego lyfte förslaget att göra en film som visar på värden i Göta älvs avrinningsområde där det finns med något exempel från varje kommun. Vattenrådet ansåg det vara en bra idé men vill först se vad det skulle kunna kosta.

Då ansökan om bidrag skulle vara inne hos VGR redan den 1 april hanns det inte med att få fram en budget för ovanstående förslag. Bedömdes av kansliet vara bättre att satsa inför nästa år och då i god tid ta fram beslutsunderlag med budget för att kunna göra en ansökan hos VGR.

11. Bordet runt

LRF

Åke Niklasson som varit LRF:s representant i vattenrådet under många år har nu av sagt sig uppdraget och kommer att ersättas av Dan Petersson som är med på dagens möte.

SNF

Bosse fortsätter titta på mätdatan från Lärjeån. När han är klar vill han lämna över materialet till vattenrådet.

Länsstyrelsen

Ragnar informerade om att det nu finns Digitala åtgärdsunderlag att använda för åtgärdsamordnare och kommuner, [Digitala åtgärdsunderlag \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/digitala-avgardsunderlag)

Inom den nya vattenförvaltningscykeln (2022-2027) föreslås en ny vattenförekomstindelning. Den kommer att göras offentlig v. 26 och läggs sedan in i VISS 2.0.

Sportfiskarna

Niklas informerade om att Sportfiskarna fått bidrag via Naturbonusen, se under meddelanden ovan.

Sportfiskarna deltar i en ansökan om bidrag till ett stort LIFE-projekt inom EU vid namn "Real-LIFE". Nio län är med och inom Göta älvs ARO föreslås Lärjeån, Slereboån och Grönån ingå. Ansökan ska skickas in i september.

Lilla Edet

Inriktningsbeslut för VA-investeringar skall beslutas om på onsdag (5/4) där, ifall samhällsbyggnadsnämndens förslag får gehör, det bland annat kommer innebära ett breddat biosteg för Ellbo avloppsreningsverk, vilket leder till minskad bräddning.

Skredsäkring i Ivarslund kommer ske ifall kommunen får 100% täckning genom bidrag.

Trollhättan

Jeanette informerade om att:

Arbetar med vattenskyddsföreskrifterna kopplade till det nya vattenskyddsområdet för Göta älv (GÄVSO)

Arbete pågår kopplat till nya slussar i Trollhättan

Trollhättans avloppsreningsverk ska få förbättrad kapacitet

Rune informerade om att:

Det på Länsstyrelsens hemsida går att hitta information om var olika föroreningar/deponier/industriföroreningar mm., finns belägna utefter Göta älv och dess biflöden. (Kartan täcker hela Sverige och går att förstora till detaljnivå.) Platserna är märkta med färg eller text om hur de är klassade m a p. föroreningsnivåer och vilken verksamhet som legat på området. Sök på Länsstyrelsen "EBH-karta Västra Götaland". Varje kommun skall upprätta en handlingsplan för dessa platser/ytor, som skall rapporteras till Länsstyrelsen vart 4:e år.

LRF-medlemmar på lokal (lokalavdelningar) nivå har stor erfarenhet av dolda utsläpp/problem/rasrisker/fisk vandringshinder/mm, som på sikt kan störa/förändra vattenkvalitén i Göta älv. Utnyttja denna resurs.

Informerade om ytterligare tankar och erfarenheter från tiden som ordförande i fiskevårdsområdesföreningen, norr om dämnet i Lilla Edet, bl.a. ålens möjlighet att fritt kunna passera olika vandringshinder, utsättning av laxsmolt och glasål.

Kungälv

Pågår samråd gällande revidering av vattenskyddsområde för vattentäkten vid Dösebacka. Beslut i maj.

Emanuel sitter med i skyltgruppen inom arbete med Göta älv och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde (GÄVSO)

Kommunen har fått 100 000 kr i bidrag till biologisk provtagning i Rommesjön.

Göteborg

Inget nytt att rapportera

12. Hemsidan – synpunkter/förslag till ändringar/kompletteringar (Stående punkt)

Monica uppmanar alla att titta igenom vattenrådets hemsida www.vattenradivast.se/gota-alvs-vattenrad/ och att kontinuerligt komma med synpunkter på justeringar och rapporter/material att lägga upp m.m.

13. Övriga frågor

Fråga har lyfts från Bo Svärd, som sammanställer och tittar på statistik för näringsämnen i Lärjeån, vad det skulle kosta att från SMHI köpa in äldre vattenföringsdata för att kunna titta på transporter. Data för 1999-2021 har gått att ladda ner via SMHI:s hemsida.

Monica ställde frågan till SMHI och det skulle kosta för delavrinningsområdena:

Främst:

SUBID AROID

3223 641226-127694 Lärjeån, mynningen till Mölnesjöbäcken

Pris efterfrågat även för:

SUBID AROID

3378 642049-128805 Mölnesjöbäcken

3248 641350-128018 Lärjeån, Mölnesjöbäcken till Hultabäcken

3293 641634-128029 Hultabäcken

3279 641565-128277 Lärjeån, Hultabäcken till Kvarnabäcken

3338 641856-128414 Kvarnabäcken

3275 641547-128619 Lärjeån, Kvarnabäcken till tillflöde från Gråbo

3316 641763-128936 Tillflöde från Gråbo

3278 641563-127820 Lärjeån, mot St Lövsjön

SMHI har lämnat pris för ett område 10 000 SEK. Därefter 3 500 SEK per ytterligare område. Pris alla områden 35 000 SEK.

Kostar en hel del och Bo anser det inte motiverat då det ändå finns en lång serie av vattenföringsdata. Vill ändå fråga vattenrådet vad de anser.

Vattenrådet väljer att inte köpa in vattenföringsdata enligt ovan.

14. Nästa sammanträde

Kommande möten för vattenrådet hålls den:

- 29 maj kl. 13:30-16:00 på GR

Höstens möten bokas in vid mötet i maj.

Antecknat av: Monica Dahlberg, GR